

Živá abeceda

vznikla jako kolektivní práce a představovala talenty
Jarmilu Hřebejkovou, Irenu Fabianovou, Annu Šimanovou;
ilustrovali Antonín Pospíšil, Bohuš Čížek, Jaroslav Baumbruck, Václav Karel, Viktor Polášek, Alois Moravec.

Jedno z našich oblíbených děl české abecedy vyšlo jako „experimentální učebnice“,
kterou si nejvíce pamatujeme jako školní knihu

Živá abeceda (Živá abeceda), vydané Státním pedagogickým nakladatelstvím v roce 1954.

Tyto nádherné ilustrace (a český text) se mnoho let používaly k výuce české abecedy u malých dětí.

Doufáme, že se Vám nostalgická cesta k české abecedě líbila!

Živá abeceda

Česká abeceda se skládá ze 42 písmen, což je více než 26 písmen použitých v anglické abecedě.

Jedná se o á, č, ď, é, ě, í, ň, ó, ř, š, ť, ú, ů, ý, ž.

Kombinace písmen ch je také považována za jedno písmeno a je řazena abecedně po h.

Písmena q, w, x se používají pouze ve slovech cizího původu.

A a	Á á	B b	C c	Č č	D d	Ď ď	E e	É é	Ě ě	F f
á	dlouhé á	bé	cé	čé	dé	ďé	é	dlouhé é	é s háčkem	ef
[a]	[a:]	[b]	[t͡s]	[t͡ʃ]	[d]	[ɟ]	[ɛ]	[ɛ:]	[ɛ̣, jɛ̣]	[f]
G g	H h	Ch ch	I i	Í í	J j	K k	L l	M m	N n	Ň ň
gé	há	chá	í	dlouhé í	jé	ká	el	em	en	eň
[g]	[ɦ]	[x]	[i]	[i:]	[j]	[k]	[l]	[m]	[n]	[ɲ]
O o	Ó ó	P p	Q q	R r	Ř ř	S s	Š š	T t	Ť ť	
ó	dlouhé ó	pé	qé	er	eř	es	eš	té	té	
[o]	[o:]	[p]	[kv]	[r]	[r̩]	[s]	[ʃ]	[t]	[c]	
U u	Ú ú	Ů ů	V v	W w	X x	Y y	Ý ý	Z z	Ž ž	
ú	dlouhé ú	ů s kroužkem	vé	dvojité vé	iks	ipsilon	dlouhé ypsilon	zet	žet	
[u]	[u:]	[u:]	[v]	[v]	[ks]	[ɪ]	[i:]	[z]	[ʒ]	

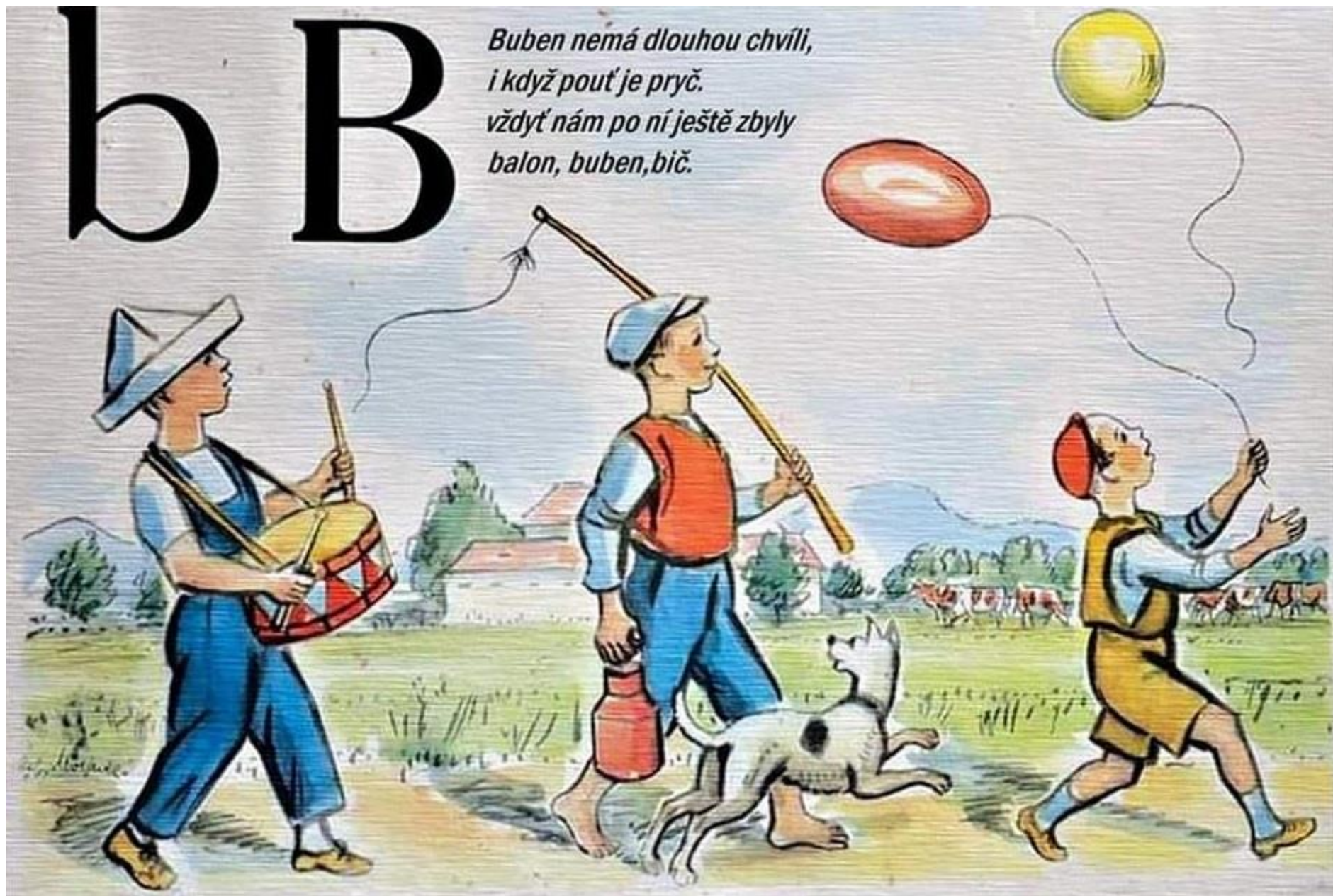
a A

*Alenko stůj, auto houká
na něm v pytlí bílá mouka.
Auto mouku rozváží
z velikého nádraží.*

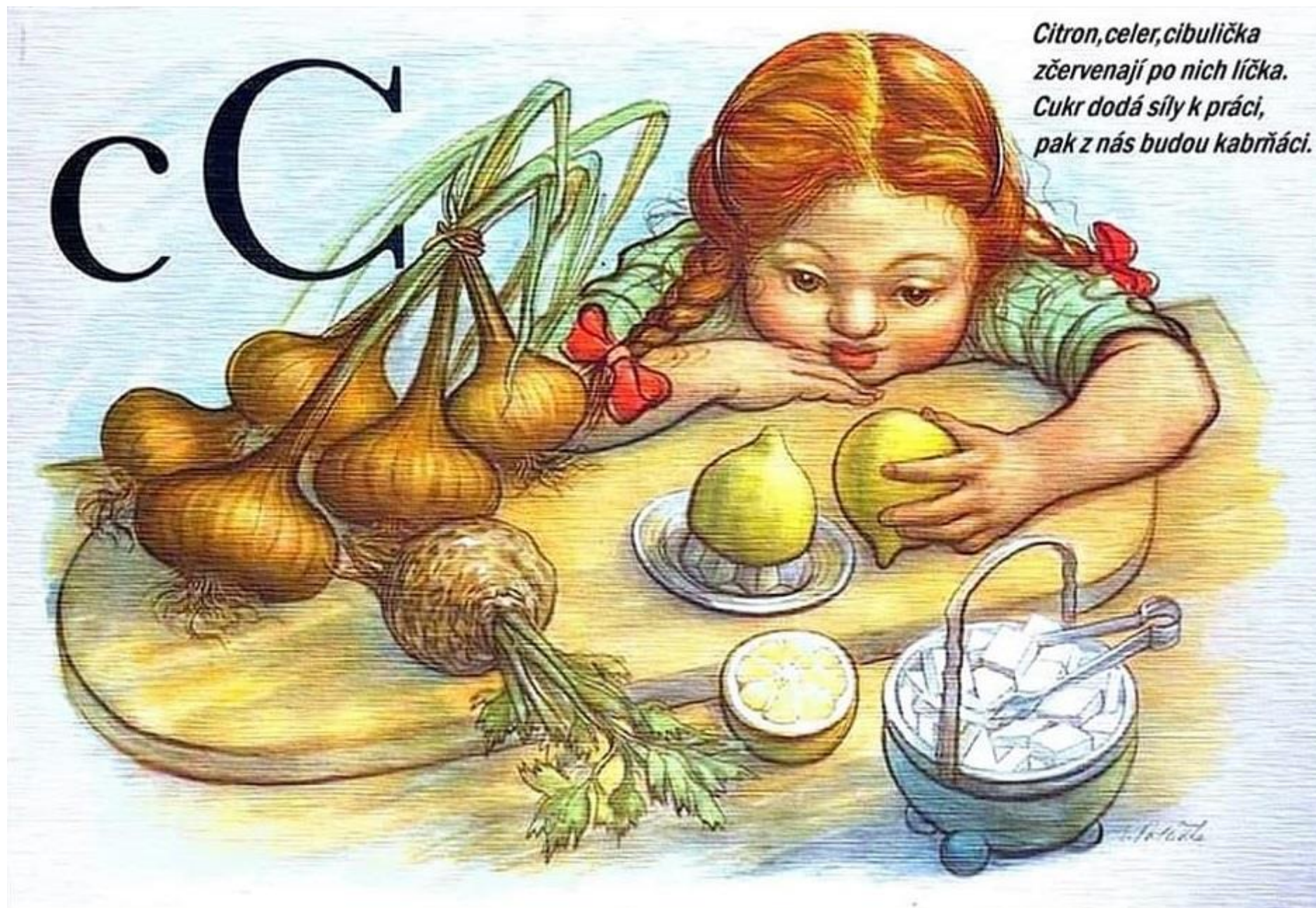
b B

*Buben nemá dlouhou chvíli,
i když pouť je pryč.
vždyť nám po ní ještě zbyly
balon, buben, bič.*

c C

*Citron, celer, cibulička
zčervenají po nich líčka.
Cukr dodá síly k práci,
pak z nás budou kabrňáci.*

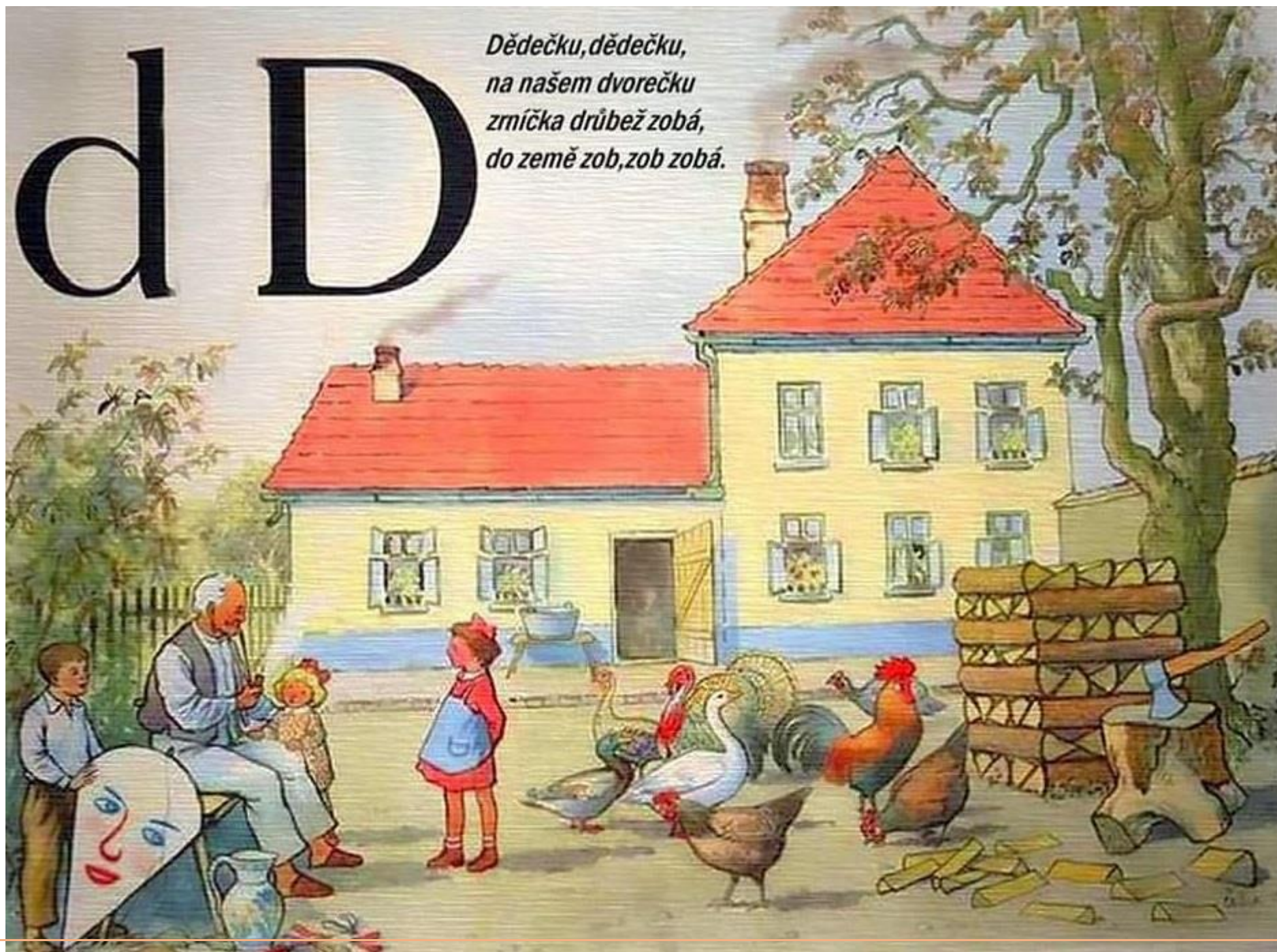
č Č

*Čápe, čápe nohatý,
s čápicí i s čápaty.
Načpak máte zobany,
na ty čilé skokany.*

d D

*Dědečku, dědečku,
na našem dvorečku
zmička drůbež zobá,
do země zob, zob zobá.*

e E

*Emu hledá míček
spadl do kytíček.
pomoz hledat Emilku
najdeme ho za chvíli.*

f F

*Fůra veze obilí
vítr ze střiště fouká,
bohatě jsme sklídili,
bude sláma, bude mouka.*

g G

*Galoše a pláště z gumy
když na sobě máme,
ať si prší, my si z deště
pranic neděláme.*

h H

*Housata pasou se na hrázi
stále se o něco hašteří.
Slunce už za hory zachází,
pasačko, honem pojd' k večerí.*

chCH

*Chleba s máslem děti chválí
to jsme chutně posnídaly.
Venku slunce krásně svítí,
z chrp si věnce budem vítí.*

i I

*Ivane, Ivánku,
otevři čítanku.
Ireno, Irenko
najdi tam písmenko.*

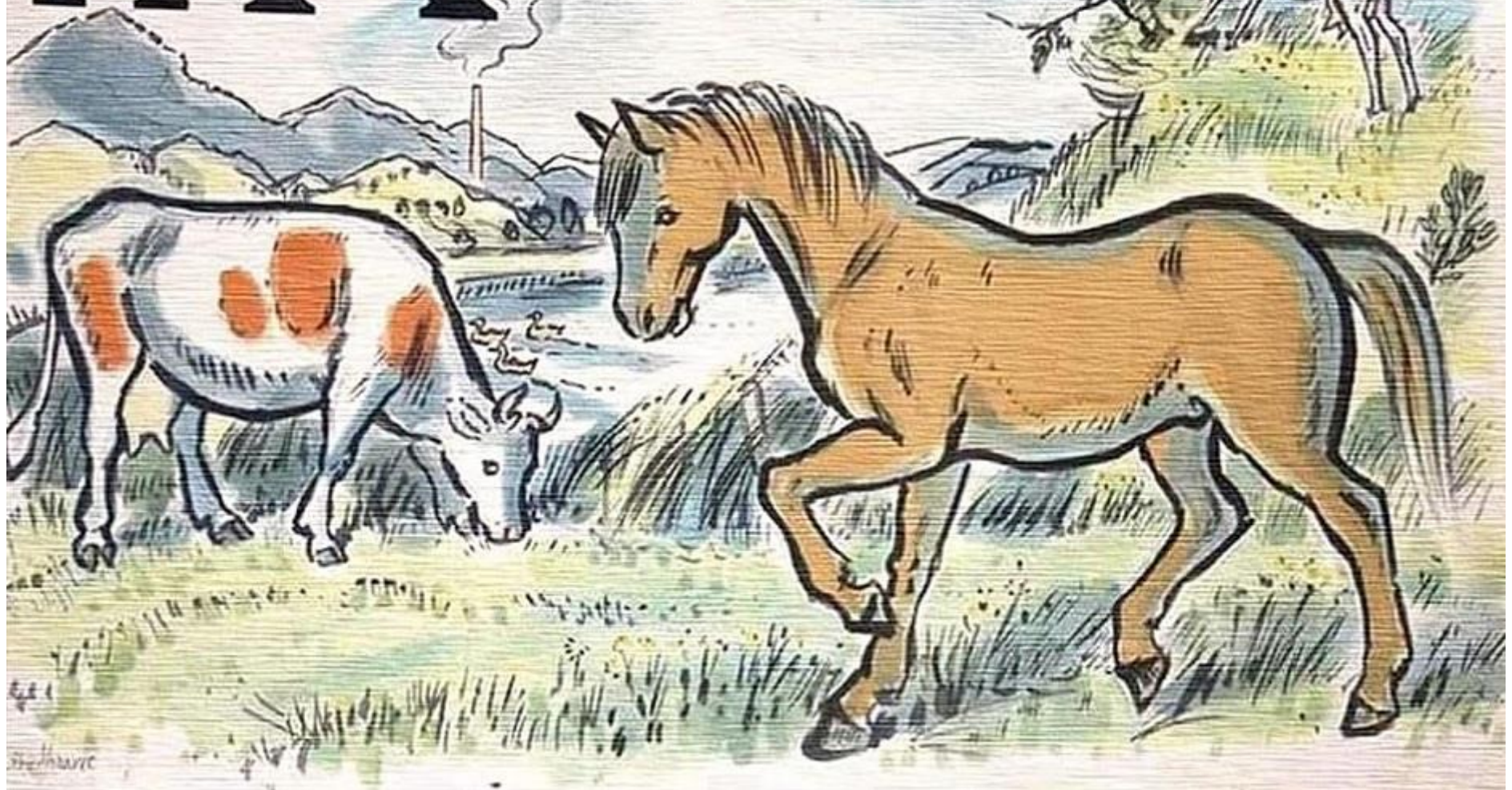
j J

*Ježku ježku pod jabloní,
jablíčka tak krásně voní.
Nasbírej si, když je rád,
u nás nebudeš mít hlad.*

k K

*Koníčku, koníčku,
nezdubej travičku.
Nedubej tolik v trávě,
nech taky koze a krávě.*

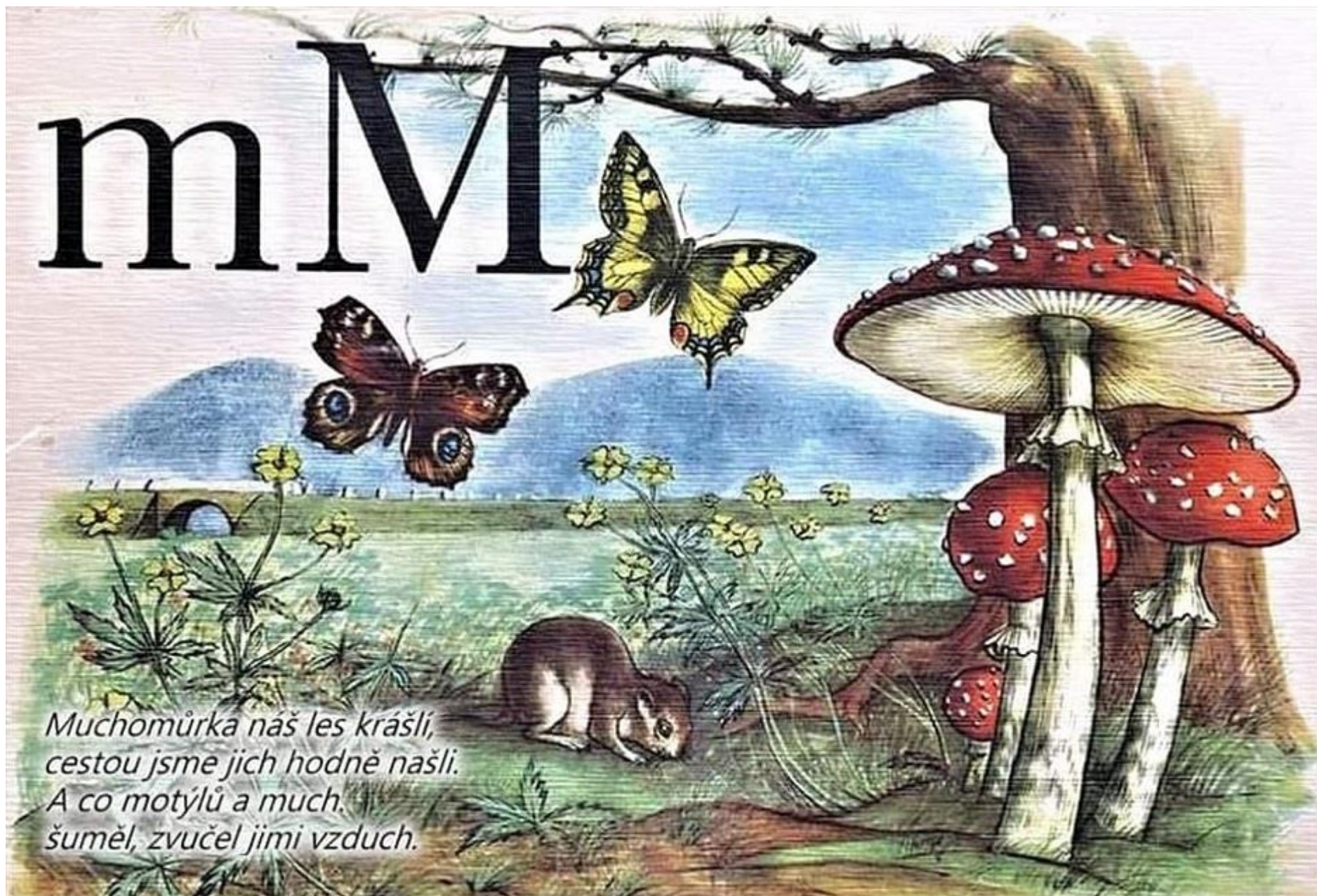

L

*Letadlo letí nad řekou,
před sebou cestu dalekou.
Lod' pod ním zdá se maličká,
jak papírová lodička.*

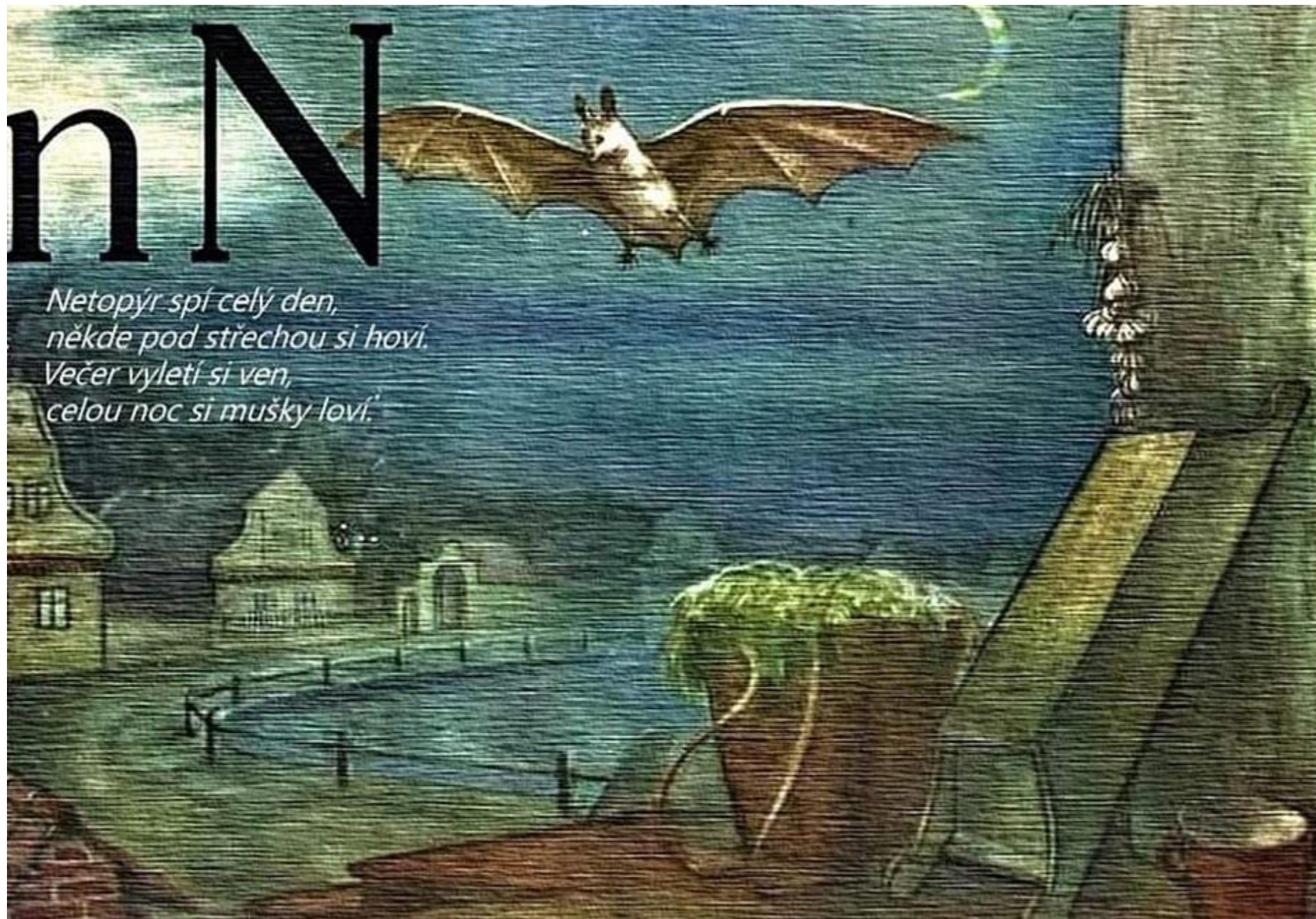
mM

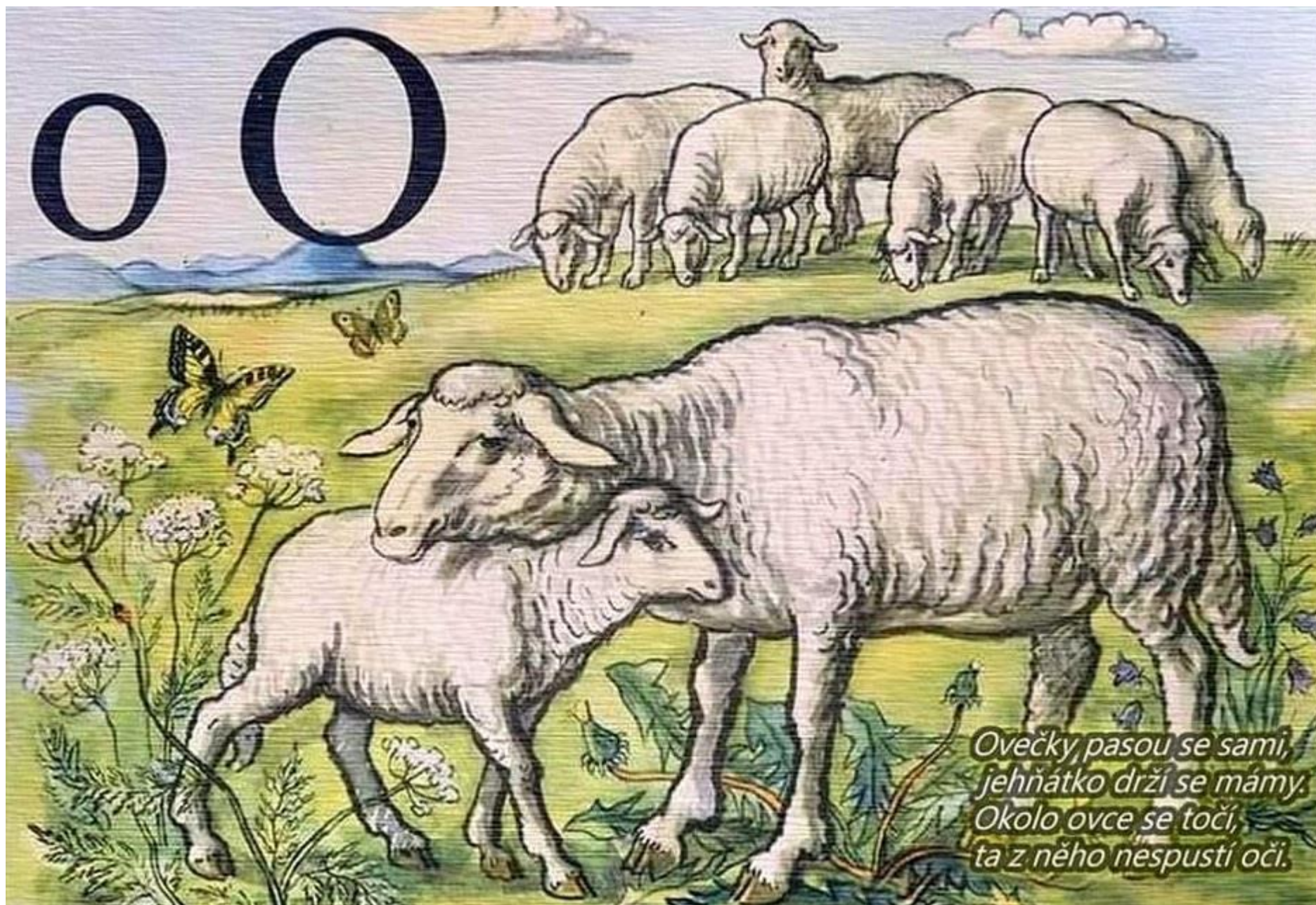

*Muchomůrka náš les krásí,
cestou jsme jich hodně našli.
A co motýlů a much,
šuměl, zvučel jimi vzduch.*

n N

*Netopýr spí celý den,
někde pod střechou si hoví.
Večer vyletí si ven,
celou noc si mušky loví.*

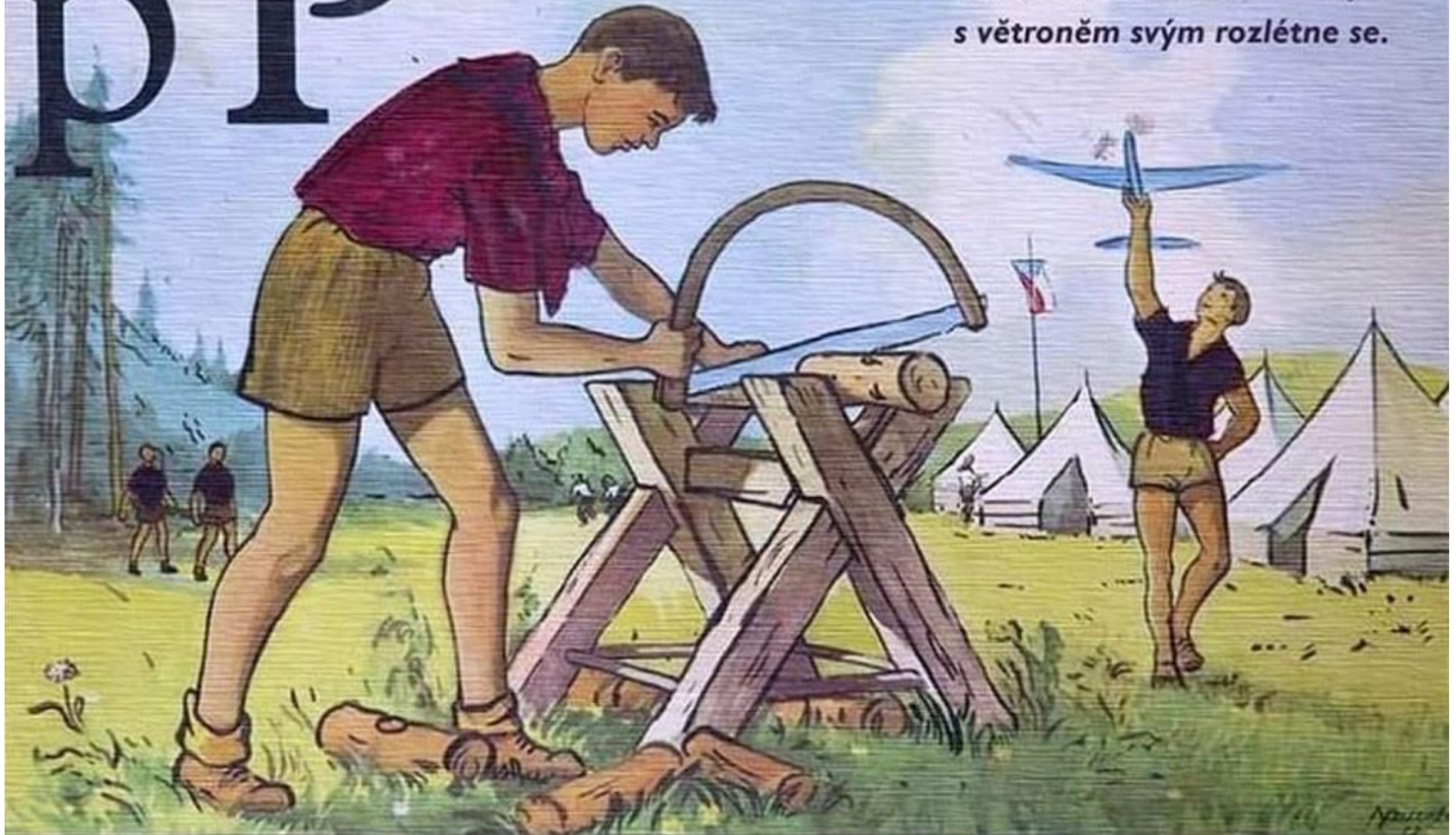

*Ovečky pasou se sami,
jehňátko drží se mámy.
Okolo ovce se točí,
ta z něho nespustí oči.*

p P

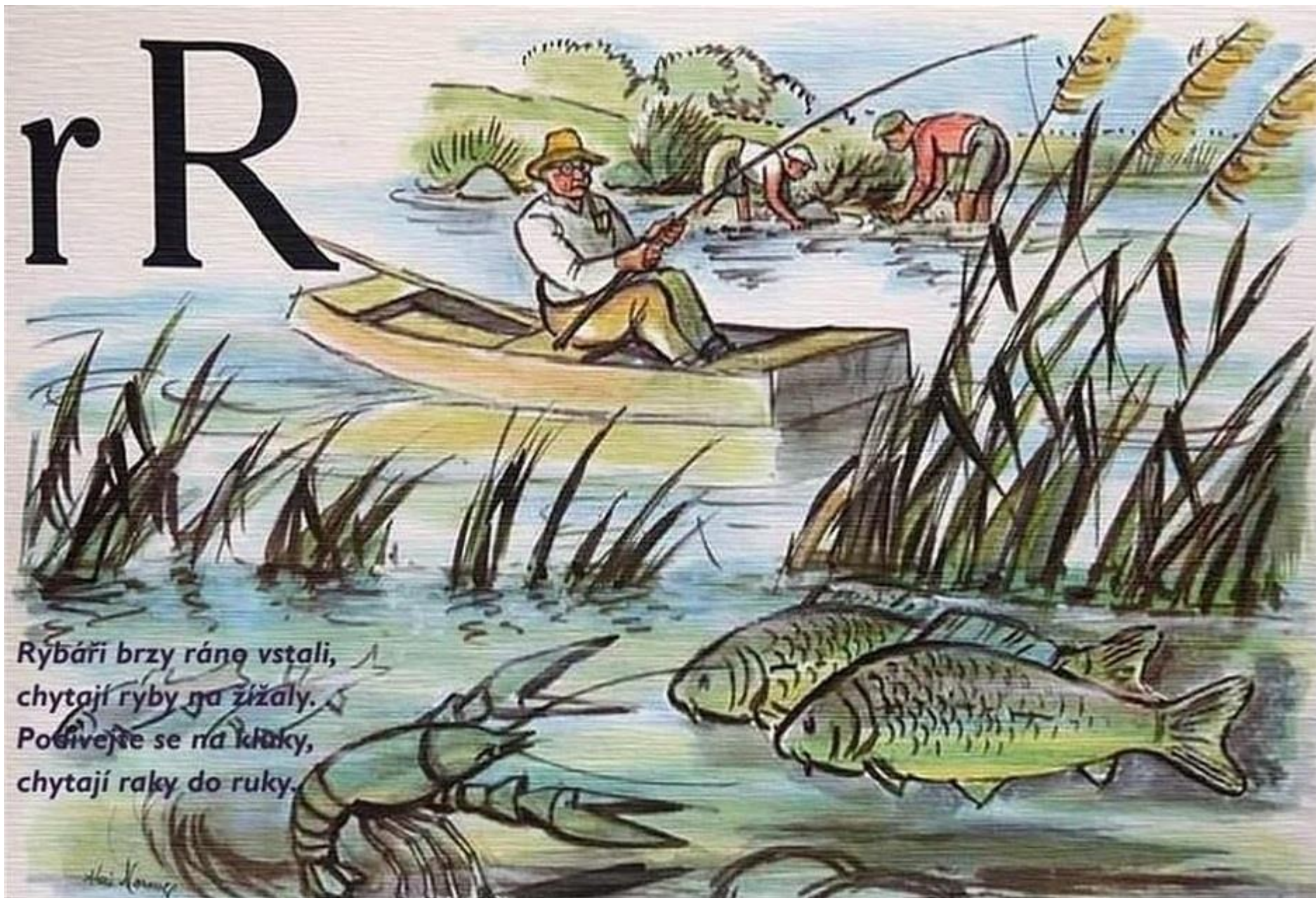
*Pila zpívá bez ustání,
pod mou mladou, pilnou dlaní.
Pavel nad náš tábor v lese,
s větroněm svým rozlétne se.*

r R

Rybáři brzy ráno vstali,
chytají ryby na žížaly.
Podívají se na kluky,
chytají raký do ruky.

Hai Korman

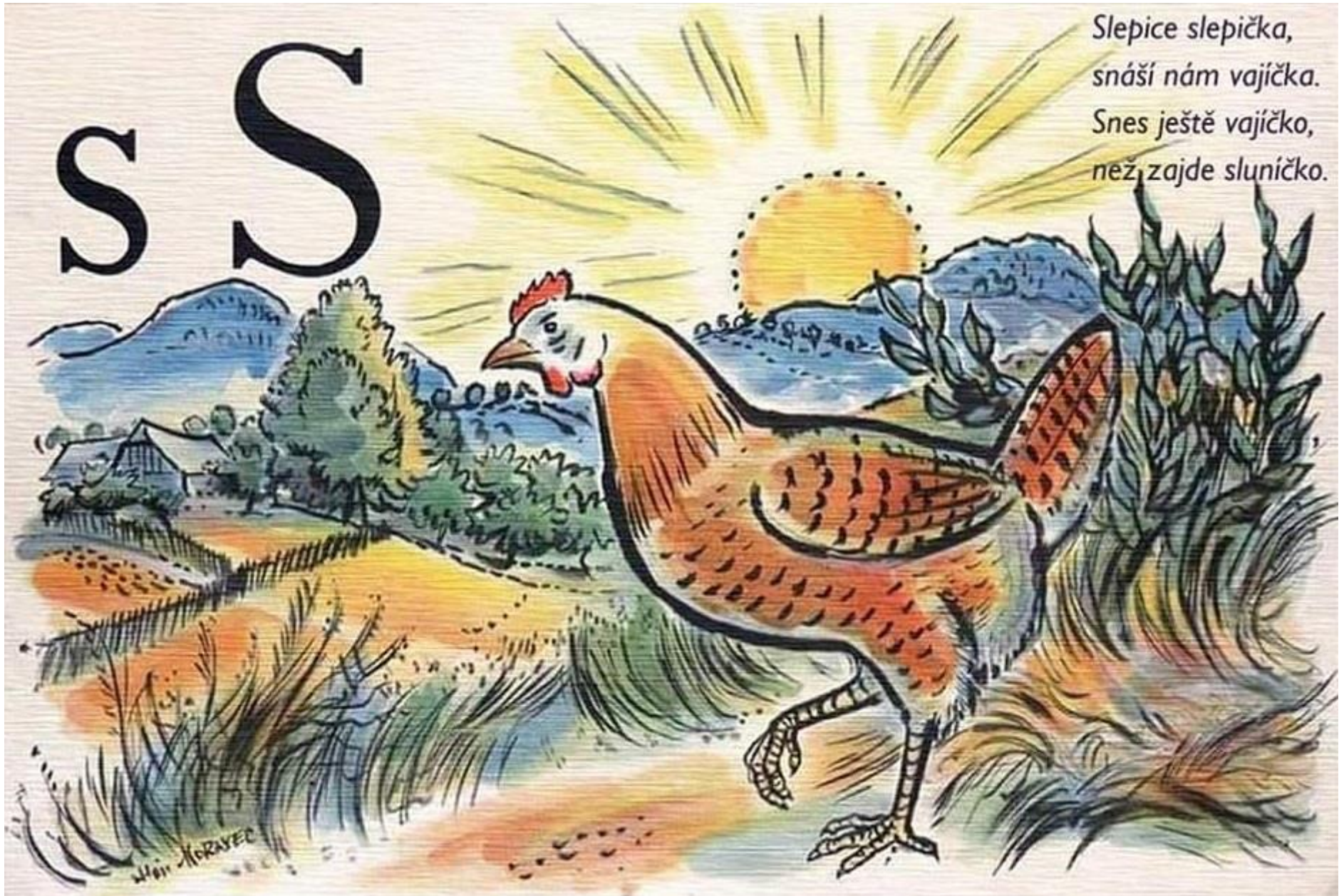
ř Ř

Říp se modrá a tam dole,
zelená se řepné pole.
Řepy je nám pořád třeba,
jako mléka, jako chleba.

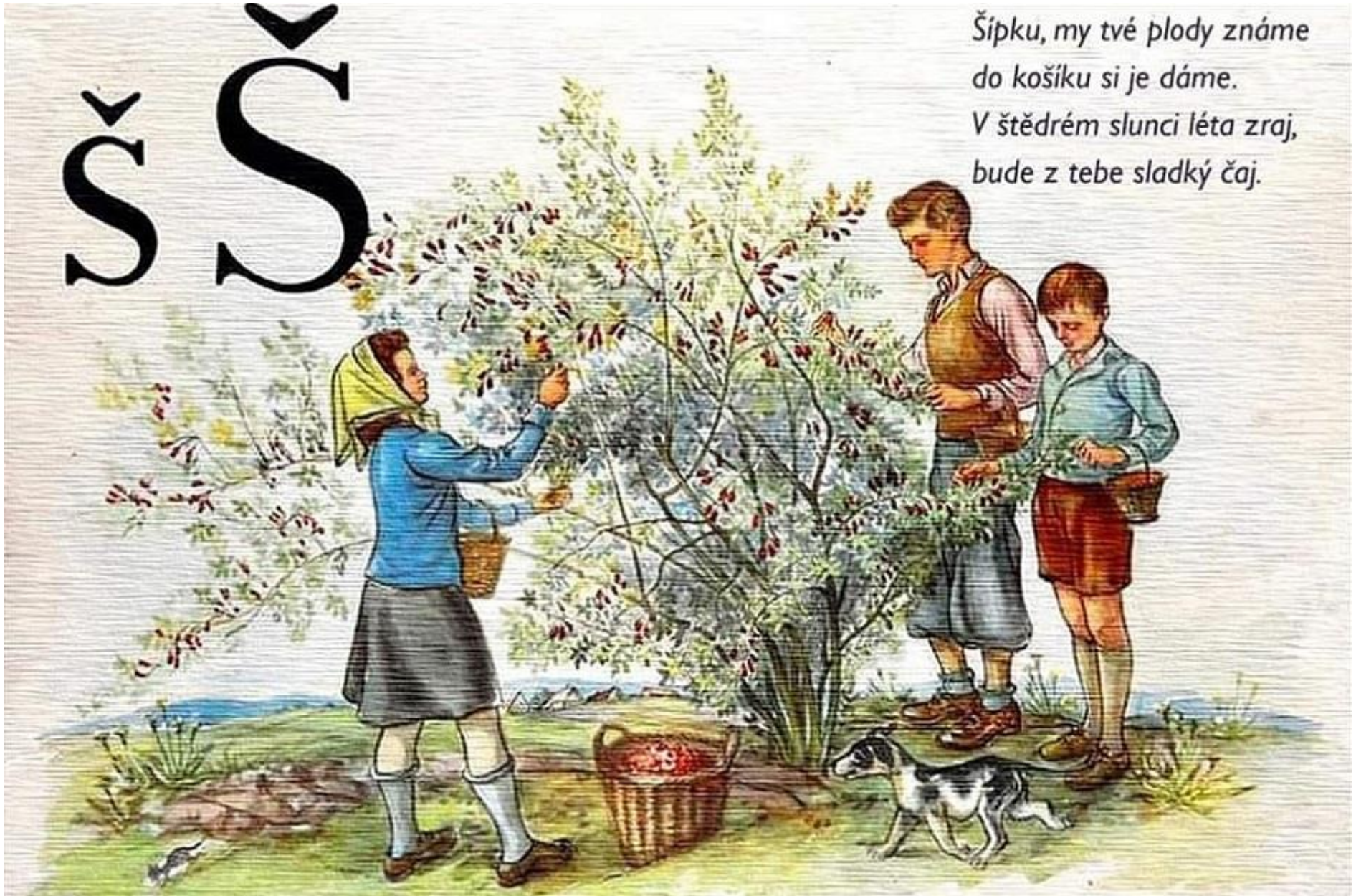
S S

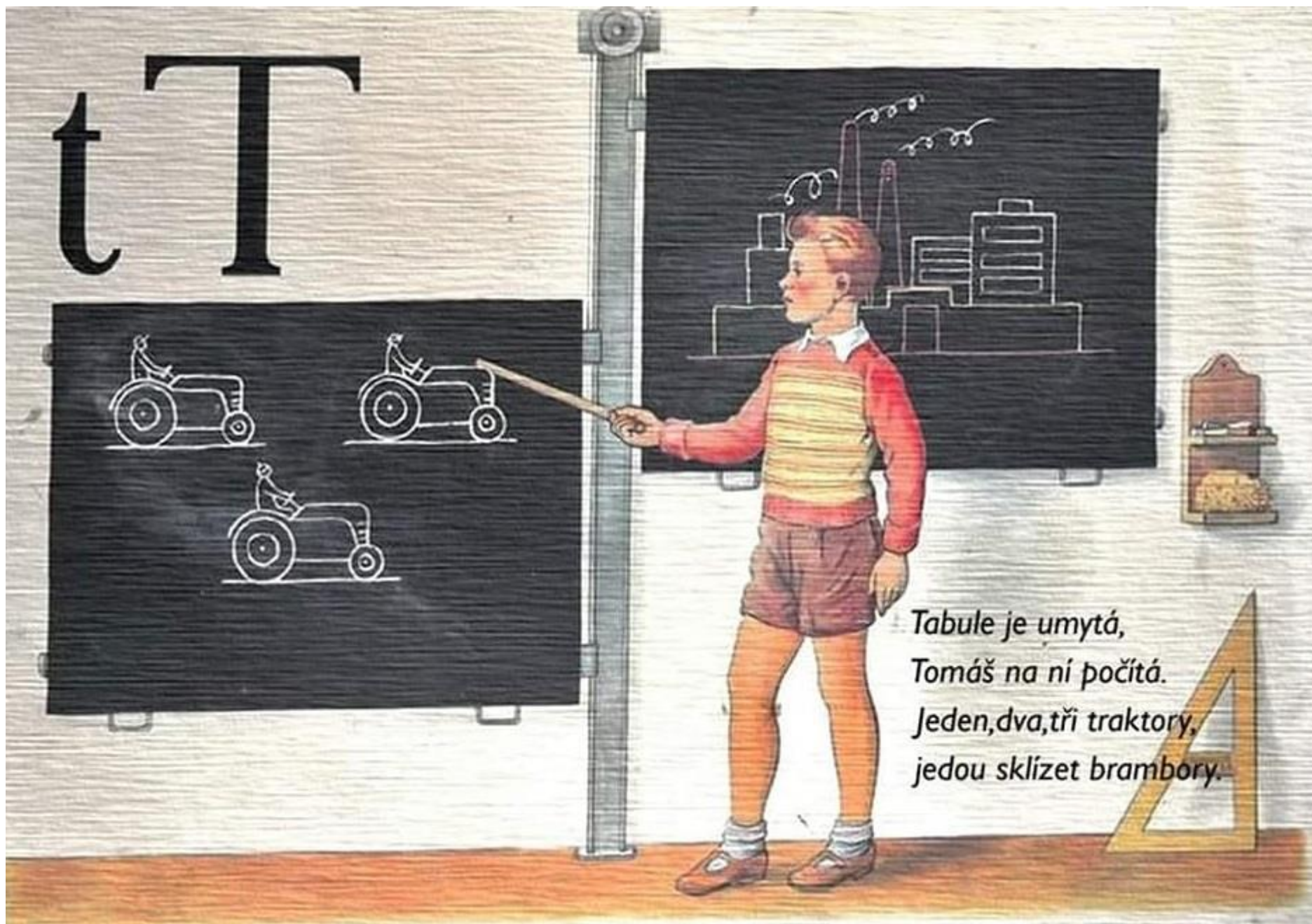
Slepice slepička,
snáší nám vajíčka.
Snes ještě vajíčko,
než zajde sluníčko.

š Š

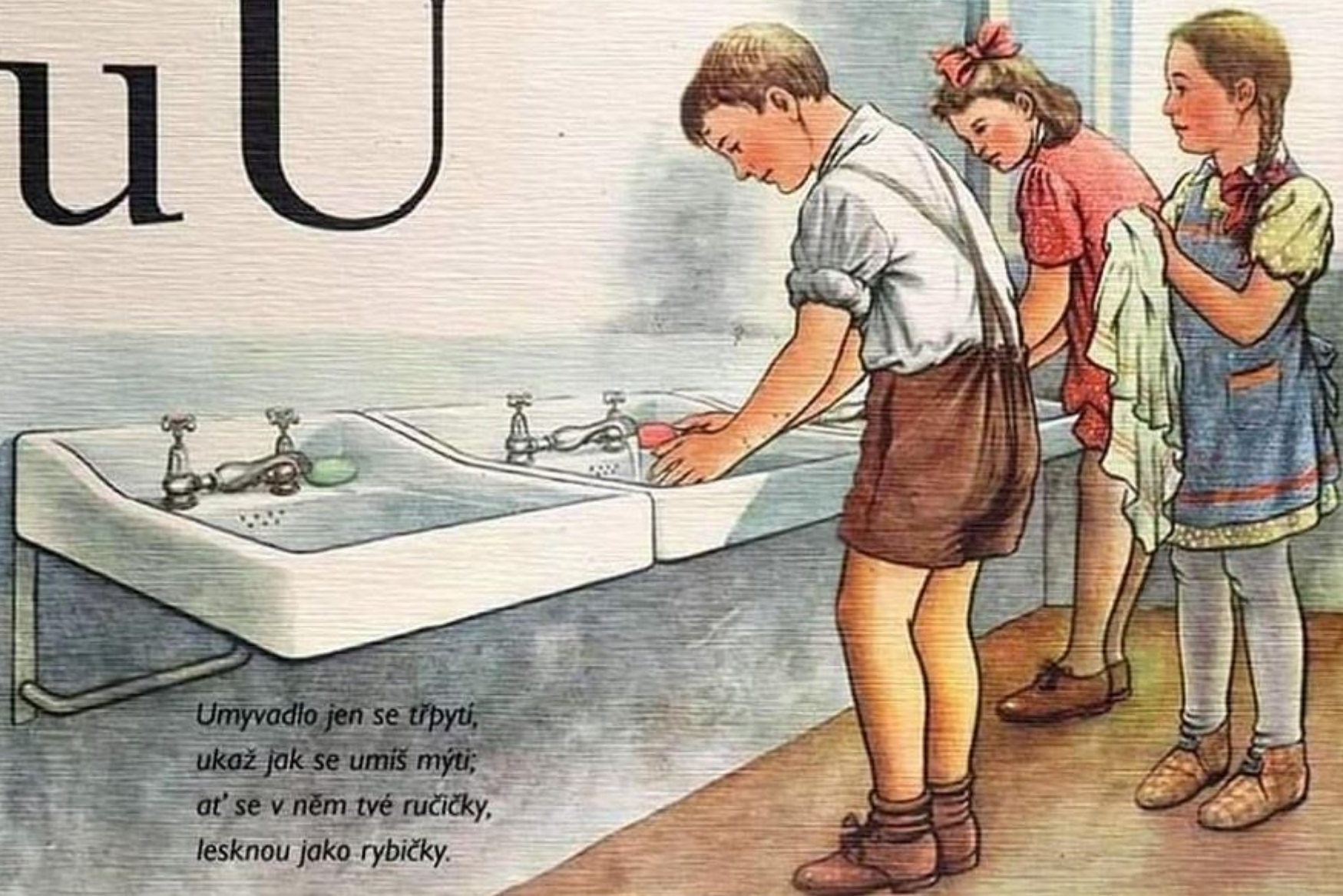
Šípku, my tvé plody známe
do košíku si je dáme.
V štědrém slunci léta zraj,
bude z tebe sladký čaj.

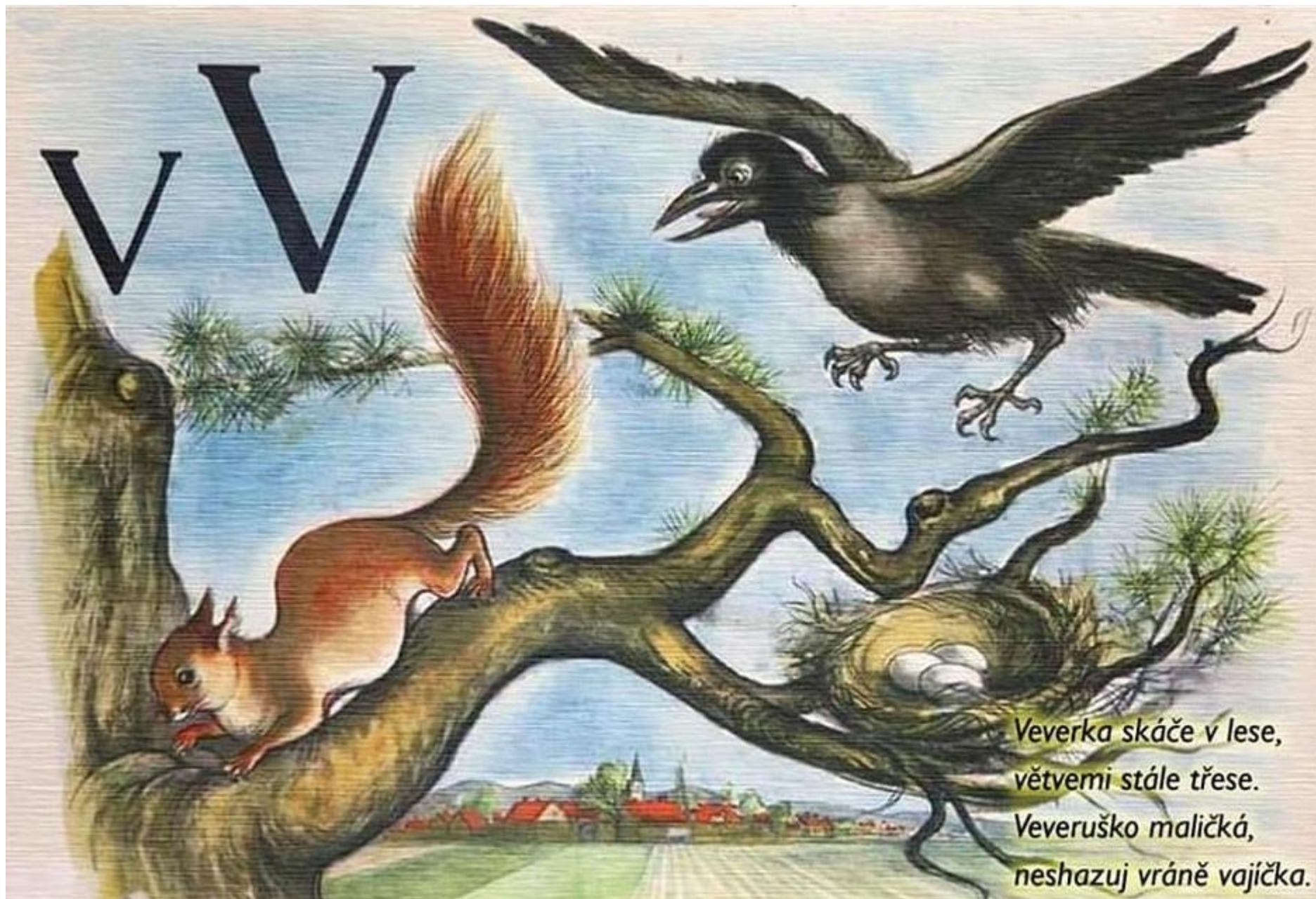

Tabule je umytá,
Tomáš na ní počítá.
Jeden, dva, tři traktory,
jedou sklízet brambory.

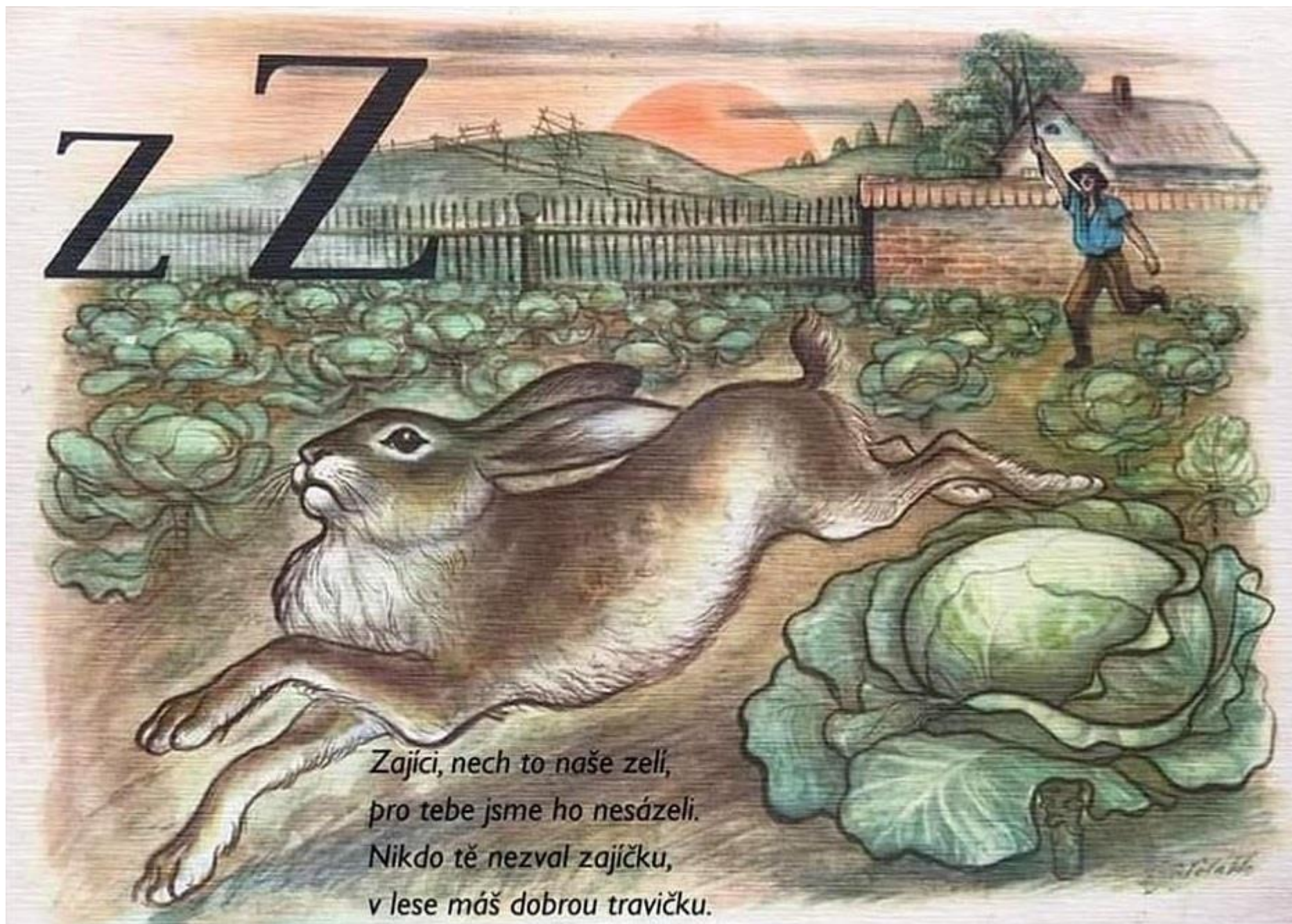
u U

Umyvadlo jen se třpytí,
ukaž jak se umíš mýti;
ať se v něm tvé ručičky,
lesknou jako rybičky.

Veverka skáče v lese,
větvi stáale třese.
Veveruško maličká,
neshazuj vráně vajíčka.

Zajíci, nech to naše zeli,
pro tebe jsme ho nesázeli.
Nikdo tě nezval zajičku,
v lese máš dobrou travičku.

ž Ž

Želvu máme na zahrádce,
lupení ji chutná sladce.
Žábo, co ty ráda jíš ?
Trávu nejím, to ty víš.

